

Sequera i transvasament

L'Ajuntament de Tortosa va aprovar per unanimitat una declaració institucional rebutjant la interconnexió de xarxes del Consorci d'Aigües de Tarragona amb el sistema Aigües Ter Llobregat i el transport marítim d'aigua des del port de Tarragona. Han seguit altres ajuntaments i esta darrera setmana la Cambra de Comerç. Tant el subministrament per canonades com amb vaixell suposarien a la pràctica el transvasament d'aigües de l'Ebre a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Josep Bayerri Raga,
periodista

Cada vegada que hi ha una temporada de sequera pronunciada apareixen veus demanant solucions a la mancança d'aigües a algunes zones del llevant de la península. Els mitjans de comunicació, especialment les televisions, s'apresten a donar imatges del riu Ebre en els moments puntuals en què baixen més cabals, fent esmen a la correcció dels desequilibris hidràulics. Mentrestant, els col·lectius econòmics es rearmen, com és el cas ara d'alguns col·legis professionals barcelonins, interessats en la construcció de grans infraestructures amb importants inversions econòmiques.

Justament diumenge passat es va complir el mig segle de la presentació del primer macroprojecte de transvasament de l'Ebre a Barcelona. Fou l'11 de febrer de 1974 que l'aleshores ministre d'Obres Públiques del govern Arias Navarro presentava a Barcelona l'Anteproyecto de Acueducto Ebro-Pirineo Oriental, que suposava transvasar 1.400 hm³/any de l'Ebre a l'àrea metropolitana de Barcelona. Jo vaig ser convidat a l'acte com a redactor de La Vanguardia: no hi havia ningú

més de les terres de l'Ebre però sí molta representació dels sectors econòmics dominants de Barcelona: Ajuntament, Diputació, Cambra de Comerç, sindicats, gremis, col·legis professionals, Foment del Treball, La Caixa..., i darrere d'ells personatges concrets de l'oligarquia catalana. En arribar a Tortosa vaig parlar amb l'alcalde Felipe Tallada i li vaig explicar com havia anat. Al cap de pocs dies es constituïria l'anomenada Comissió dels 33 (integrada per ajuntaments, comunitats de regants, organitzacions agràries i cambra de comerç) encapçalada pel mateix Tallada i el tècnic de la Comunitat de Regants Josep Bòria que, en solament dos mesos, elaborarien un documentat informe d'allegacions oposant-se al projecte. La campanya a favor del transvasament a Barcelona fou molt forta, sobretot des de La Vanguardia, que era reticent en publicar les opinions contràries que jo trametia des de Tortosa. Finalment, malgrat la forta pressió dels partidaris de l'obra, el mateix govern de Franco, per raons desconegudes, va decidir parar el projecte.

Restaurada la Generalitat amb el president Tarradellas, des del poder econòmic es va tornar a reactivar la proposta de transvasar aigua de l'Ebre, esta vegada limitada primer al

Els projectes de transvasament d'aigua de l'Ebre han estat constants, coincidint amb períodes de sequera. Les fotos dels periòdics de Barcelona són sempre del riu amb importants cabals.

Camp de Tarragona. Tarradellas va intentar posar d'acord als partidaris del projecte (ajuntaments de Tarragona i Reus, indústries petroquímiques i sector turístic de la Costa Daurada) amb les institucions del Baix Ebre i el Montsià aconseguint el pacte amb les Comunitats de Regants del Delta que el 1981 farien possible l'anomenada Ley de actuaciones en materia de aguas en Tarragona, coneguda com a minitrans-

vasament de l'Ebre. Esta llei va provocar l'inici d'un ample moviment en contra conduït per la Coordinadora en Defensa de l'Ebre mentre la nova Generalitat, presidida per Jordi Pujol, es mostrava partidària i ho pactava amb el PP. Ho van vendre a la gent del territori com una gran decisió que afavoriria al creixement futur de les Terres de l'Ebre. La realitat, al cap de 40 anys, no ha estat així; al contrari, l'àrea de Tarragona-

Reus ampliava el seu creixement a l'àmbit urbà i especialment turístic amb gran consum d'aigua, com el complex de Port Aventura.

L'any 2000 fou el Govern espanyol del PP presidit per José María Aznar que va aprovar el Plan Hidrológico Nacional que pretenia portar aigua de l'Ebre tant al nord com al sud. La reacció en contra a les Terres de l'Ebre fou immediata i enèrgica i el 15 de novembre del 2000 es creava la Plataforma en Defensa de l'Ebre, que faria conèixer l'oposició del territori a les institucions polítiques de Catalunya, Espanya i la Unió Europea. En arribar al poder el PSOE quatre anys després va corregir el PHN, però deixant la incògnita de si es podia ressuscitar en qualsevol moment. La qüestió fou que el 2008 la Generalitat governada pel tripartit (PSOE, ERC, IC) va modificar la Llei del minitransvasament obrint la possibilitat de connexió del CAT amb la xarxa d'aigües de Barcelona. Ara la Plataforma s'ha tornat a posar en peu de guerra i, de moment, s'ha aturat la proposta de transvasar aigua de l'Ebre; tant el Govern espanyol com la Generalitat han optat per altres solucions, però aquí es creu que no són de fiar. Caldrà continuar a l'aguait. ■